

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Fabrikationen af og Handelen med hemmelige Læge- og Sundhedsmidler (Arkana) er navnlig i de senere Aar saavel i Udlandet som her i Landet tiltagen i en overordentlig Grad.

Den stedsige stigende Udbredelse af Arkana skyldes ikke blot den Omstændighed, at deres Antal, navnlig i Udlandet, saa at sige fra Dag til Dag forøges — efter Opgivelser, som isølge en Meddelelse fra det kgl. Sundhedscollegium, haves fra Udlandet, salbydes der saaledes alene i Tydsland fortiden 550 Arkana, hvis Sammensætning er bleven undersøgt og offentliggjort, hvoraf 247 til indvortes Brug og 303 til udvortes Brug — men tillige væsentlig den Opfindsomhed, som udvises i at anbefale dem ved omfattende og i høi Grad marktførgende Bekjendtgjørelser i de offentlige Blade, ved Skilte, Opslag, Omsendelse i Husene af Anbefalinger, Priskuranter o. desl., ved en Række Attester af høist tvivlsom Betydning, hvortil kommer nye, heri Landet hidtil ukjendte Udbredelsesmaader. Det er saaledes blevet Brug, at saakaldte udenlandske Læger, under hvis Navn der skjuler sig en Arkanafabrikant, i Blade heri Landet tilbyder Konsultation paa Afstand, og i særdeleshed, at der om en eller anden Sygdom udgives populære Brochurer, som da slutte med Anbefaling for et bestemt Arkanium som Middel mod Sygdommen. Af saadanne Reklamebrochurer, — hvis Udbredelse søges forøget ved at sætte Prisen billig, og ofte ved, for at fængsle Kjøbernes Nysgjerrighed, deri at behandle forskellige af Kjønsygdommene paa en mer eller mindre slibrig Maade, — udgives for Tiden mindst 61, hvoraf en stor Del ogsaa har fundet Bei hertil Landet, og hvoraf enkelte ere oversatte paa Dansk. Af de mest bekjendte af disse skal kun nævnes den af Boghandler Laurentius (nu Böhncke) i Leipzig udgivne, i mange Tusinde Exemplarer udbredte „der persönliche Schutz“, som er en Reklame for en kininholdig Seruintur mod Impotens, der salbydes til 40 preussiske Daler, medens dens virkelige Værdi er nogle faa Mark.

Det vil nu neppe kunne nægtes, at der er en Nødvægen inellem den Omhu, hvormed vor Lovgivning vaager over, at alle Lægemidler, hvis Sammensætning er bekjendt, bydes Publikum saa gode og uforfalskede som muligt, og den Lethed, hvormed Salget foregaar af hemmelige Lægemidler, hvoraf mange indeholde stærkt virkende, endog farlige Substantier, nogle uskadelige, men da som oftest aldeles virksomme, og kun meget faa Substantier af Værdi som Lægemiddel. Skjøndt det derhos væsentlig er det anførte Hensyn til Sundhetspolitiets Interesse, som her være raadende ved Bestemmelserne om saadan Handel, kan der dog formentlig heller ikke gaaes se bort fra, at den hele Arkana-handel mere eller mindre hviler paa et systematisk

Bedrag, der er saa meget flammeligere, som det er den lidende Menneskehed, hvis Godtroenhed benyttes af vindsyg Spekulation, og som de Kapitaler, der paa denne Maade gaa ud af bedragne Patienters Lomme, som oftest ud af Landet, andrage Beløb, hvorom den, der ikke er nærmere bekjendt med den hele Trafik, ikke har nogen Forestilling. Der kan være saameget større Grund til ogsaa at tillægge dette Hensyn idetmindste nogen Betydning, som der kun aldeles undtagelsesvis og under Forudsætninger, som næsten aldrig ville være tilfede, vil kunne være Spørgsmaal om at bringe Bedragerstraffen til Anvendelse i slige Tilfælde; selv om der er det største Misforhold mellem de Priser, hvortil Varerne udbydes, og Substantiernes virkelige Værdi, i Forbindelse med de mest løkkende Anbefalinger og Øfter om Virkninger, som udelbive, vil saadant ikke være tilstrækkeligt i et Forhold, hvor Kjøberen selv er henvist til at undersøge Varernes Værd og Tjenlighed.

De anførte Grunde have for Ministeriet afgivet al Opfordring til at gjøre det til Gjenstand for Overveelse, om de Midler, hvorved Lovgivningen hidtil har søgt at imødegaa Udbredelsen af hemmelige Lægemidler, kunne anses for tilstrækkelige til at hemme, hvad der efter Ministeriets Mening maa anses for et fordærveligt og utilstedeligt Uvæsen, og da Ministeriet har maattet erkjende, at de hidtil i Lovgivningen indeholdte Bestemmelser ikke ville kunne gjøre Fyldest i saa Henseende, har man troet at burde søge fornøden virksommere Løshjæmmel tilveiebragt.

Efter den danske Lovgivning er Salget af Arkana reguleret saaledes, at Forhandlingen af samme i Henshold til den almindelige Medicinallovgivning er forbeholdt de autoriserede Apothekere. Disse kunne altsaa forhandle ethvert Arkanium, og paa den anden Side kan enhver Anden, der forhandler Arkana, drages til Ansvar for ulovligt Medicamentsalg efter Frdn. 4de Decbr. 1672. Til disse Bestemmelser knytter sig derhos Forbudet i Bl. 1ste Decbr. 1779, hvorved det forbydes at indrykke Bekjendtgjørelser i de offentlige Blade om Arkana, medmindre dertil er meddelt en særegen Autorisation. Til Overholdelsen af den sidstnævnte Bestemmelse have nu hidtil Foranstaltningerne for at hemme Udbredelsen af Arkana væsentlig indskrænket sig, idet Forsølgning mod upriviligerede Forhandlere af Arkana kun forekommer undtagelsesvis.

Afset fra de mere principielle Indvendinger, for hvilke den nuværende Ordning giver Rum, frembyder sig først den Lov, om Bl. 1ste Decbr. 1779, der forøvrigt ikke udtryffeligt foreskriver nogen Straf for Overtrædelse af dens Forbud imod uautoriserede Bekjendtgjørelser om Arkana, er gjældende udenfor Kjøbenhavn. Saavel efter dens